

παράδειγμα τῶν Τραπεζούντιων, προσκαλοῦντες καλὴν διδασκαλίαν. ἐπεὶ δὲ ἡ προκοπὴ τῶν γυναικῶν εἶναι ἀναγκασιότατη καὶ διὰ τὴν ἄλλην τῆς κοινότητος πρόοδον καὶ προσέτι διὰ τὴν γλώσσαν, ἡ ὁποία σήμερον διὰ πολλοὺς λόγους εἰσάγεται κατ' ὀλίγον ἐκεῖ, ὅπου ἐγράφη κατὰ δημοτικὴν ὁμοίω· ἐκ καιρικῶν περιστάσεων παρεργόμενων. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι συγχρόνως, πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ ἡ ἀναγκαία κοινότης αὕτη διδάσκαλον Ἑλληνικὸν καὶ Βιβλιοθηκὴν τινα.

Περὶ τὴν Εὐδοκίαν κατὰ διαφόρους ἀποστάσεις ἡσαν τὸ παλαιαὶ πόλεις ἢ πόλιναι Πίδα, Πιτυοῦσα παρὰ τὸν Πιτυοῦντα ποταμὸν καὶ ἄλλαι.

Ὡς τρία τέταρτα τῆς ὥρας ἀπὸ τῆς Εὐδοκιάδος πρὸς Λίθον, ἴσως εἰς τὴν θάλασσαν παλαιὰ Πίδα καίεται τὸ μοναστήριον τῆς Παναγίας, [Κοιμησις], περιφερόμενον ὑπὸ ἀφθόνου ὕδατος, καὶ περιέχον μίαν τῶν φημιζόμενων εἰκόνων τοῦ Ἀποστόλου Λουκά. Εἰς αὐτὸ ἔρχονται συνεχῶς κατὰ πόδας τὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους, μάλιστα δὲ τὴν 15 Αὐγούστου, ὅτε πανηγυρίζει, πολλοὶ προσκυνοῦνται πνιγνόμενοι τῆς Καπαδοκίας καὶ τοῦ Πόντου, ἐν οἷς καὶ Ἀρμένιοι τινες. Τὸ μοναστήριον τοῦτο ἔχει ὡς 40 κελιά καὶ 2 ἢ τρεῖς καλογέρους, καὶ πολλὴν γῆν ἰδιόκτητον. τὴν πλείστην χερσωμένην, τὴν ὅποιαν ἡδύνατο νὰ ἐκχερσῇ καὶ καλλιεργήσῃ ἡ Μονὴ ἐπιτυχῶς, προνοία τοῦ μητροπολίτου, φέρουσα καὶ καθιστῶσα ἐπ' αὐτῆς γεωγούς καὶ κηπουροὺς Αἰγαιοπολίτας ἀπόρους. Ἐν τῷ μοναστηρίῳ τούτῳ, ὄντι Σκυροπληγικῶ, ὑπάρχει σήμερον, ὡς μανθάνομεν, καὶ διδάσκαλος καὶ πτωχομαθηταί. Περὶ δὲ αὐτὸ ὑπάρχουσι πολλὰ κτήματα, καὶ ἄλλο μοναστήριον τῶν Ἀρμενίων,

Ἡ δὲ Νεοκαισάρεια, ἀπέχουσα 12 ὥρας ἀπὸ Εὐδοκιάδος πρὸς Ἀνατολὰς κατὰ τὴν ἀνατολικὴν τοῦ Λίθου [Χατοδάχ] περὶ ὥραν, περιέχει σήμερον, ὡς λέγουσι, μόλις 30 ὀρθοδόξων οἰκογενείας. Ἀλλὰ πρὸς ἀνατολὰς αὐτῆς ὡς 1/2 ὥραν ὑπάρχει χωρίον Ἐργαστὸς, εἰς θέσιν χαρίεσσαν, ὅπου ἔρρουσι πολλὰ κτήματα αἱ Νεοκαισαρίαι, κατοικουμένην δὲ ὑπὸ μόνων χριστιανῶν ὀρθοδόξων ὡς 50 οἰκογενειῶν, οὔτινες ἔρρουσι καὶ ἐκκλησίαν. Ἀλλὰ περὶ τούτων ἐπιφυλαττόμεθα νὰ λαλήσωμεν καὶ ἄλλοτε λεπτομερέστερον. I Γ. Δ

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ὈΡΜΕΜΦΥΤΟΥ ΔΥΝΑΜΕΩΣ.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς καθὼς καὶ πᾶν ζῶον ἔχουσιν ἔμφυτον τινα ὁρμὴν εἰς τὴν διατήρησίν των, καὶ εἰς τὸ νὰ διαβιώσῃαι τὸ εἶδος των, ἐγγεγραμμένην αὐτοῖς ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως. Τὴν δύναμιν δὲ ταύτην οἱ ἄρχαιοι καλοῦσιν ὁρμὴν, φυσικὴν δύναμιν, φυσικὴν ἀνάγκην, πρώτην ὁρμὴν κτλ, καὶ ὁ Κοραῖς ὁρμὴν ἔμφυτον, καὶ οἱ νεώτεροι ὁρμήφυτον.

Εἰς τὰ Ζῶα λοιπὸν παρατηροῦνται τὰ φαινόμενα τοῦ ὁρμεμφύτου, ὅπερ διδάσκει αὐτὰ ἄνευ διδασκαλίας νὰ πλησιάζωσιν εἰς τὸ ὠφέλιμον, ν' ἀ-

ποφεύγωσι τὸ βλαβερὸν, νὰ κατασκευάζωσι τεχνικῶς πως τὰς ἀρμοδίαις πρὸς τὴν ὑπάρξιν των φωλεάς κτλ, κτλ.

Ἐνταῦθα δὲν θέλομεν ἰνυφεῖν τὰς λεπτολόγους συζητήσεις τῶν σοφῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀλλὰ περιεργά τινα φαινόμενα, ἐξ ὧν ἐκεῖνοι ἀναφέρουσιν εἰς τὰς περὶ τούτου πραγματικὰς των.

—Ζωολόγος τις εἶχεν ἀποκόψῃ ἐπιτηδῆς τὰ κεράτια τινος μῆρυκος. Τότε οἱ ὀμφυκοὶ τοῦ μῆρυκος προσήρχντο ἀλληλοδιαδύχως καὶ ἔλκειον τὸ μέρος, ὅθεν ἀπεκόπησαν τὰ κεράτια, ἐπιχέοντες ἐκ τοῦ στόματός των καὶ τινα ὕλην ὑγρὰν ιαματικὴν. Τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶναι συμπίπτει τις ὁρμεμφύτος, ἦτοι ὁμοιότης τις τοῦ ζώου πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν.

—Ὁ καλούμενος ὁ πέρυτρος μῆρυξ κινεῖ πόλεμον κατ' ἄλλου εἶδους, ἵστις καλεῖται ὑπόμελς. Τὸ πρῶτον λοιπὸν εἶδος ἐξερχεται εἰς τακτικὴν ἐκστρατείαν κατὰ τῆς κτήσεως τοῦ δευτέρου, καὶ κύριος αὐτῆς γενόμενος ἀρπάζει τὰ ὠὰ ἐκεῖνα, ἐξ ὧν γενῶνται οἱ ἐρχάται μῆρυκες, τὰ φέρει εἰς τὴν φωλεάν αὐτοῦ, τὰ ἀναπτύσσει, καὶ τοὺς ἐντεῦθεν γεννωμένους μεταχειρίζεται ὡς δούλους καὶ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν καὶ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ἐργασίαν.

—Φυσιολόγος τις εἶχε γαλῆν, τὴν ὅποιαν εἶχε συνειθίσει, ἅμα τῇ ἐδεύεσθαι τὴν βράχδον του, νὰ ὑπερπηθῇ αὐτὴν, λαμβάνουσα βραδείον γάλα· μετὰ πολλὰς λοιπὸν τοιοῦτας ἰσκήσεις, ἡ γαλῆ εἰς τὴν προτεινωρισμένην ὥραν προσήρχετο εἰς τὸν κύριόν της, ἐξηπλοῦτο ἐπὶ γῆς, διὰ παντοίων κινήσεων καὶ στροφῶν. ἅμα δὲ τέλος πάντων ἐκεῖνος ἔστρεφε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς αὐτὴν, εὐθέως ἔστρεφεν αὐτὴ πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἔκειτο ἡ βράχδος, ζητοῦσα τρόπον τινα τὸ σὺνθετες ἔργον. Ὅσακις δὲ ὁ κύριός της δὲν εἶδε προσοχὴν ἐξ ἀσχολίας, ἡ γαλῆς τότε βρυνομένη ἔφυγε καὶ δὲν ἐπέστρεφεν, οὐδὲ ἀφ' οὗ τὴν ἐκάλεν ὁ κύριός της.

—Εἰς Ἐλέφαντα κεκλεισμένον ἐν τῷ βοτανικῷ τῶν Παρισίων κήπῳ συχνάκις μικρὸν παιδίον ἔρριπτε διὰ τῶν σιδηρῶν κιγκλιδίων τροφήν· ἐπεὶ δὲ τοῦ Ἐλεφάντος ἡ πρὸς τοὺς δὲν ἔφθανε μέχρι τοῦ μέρους, ὅπου ἐπιπτεν ἡ τροφή, ὁ Ἐλέφας ἐπρασπάθησε καὶ ἤνοιξε τρύπαν ἐπὶ τοῦ πλησιεστέρου τοίχου, ὅθεν τάχα νὰ τῷ ρίπτεται ἡ τροφή. Τὴν ἐπιπύσαν τὸ παιδίον πόλιν, παρουσίας καὶ τῆς μητρός του, διαβαῖνον ἐκεῖθεν, ἠθέλησε κατὰ τὴν συνήθειαν νὰ ρίψῃ τροφήν· ὁ Ἐλέφας ἴστατο ἑτοιμος νὰ τὴν δεχθῇ. Ἀλλ' ἡ μήτηρ τοῦ παιδίου παρεκίνησεν αὐτὸ νὰ ὑπάγῃ ἀπὸ τὸ μέρος, ὅπου ἦτον ἡ τρύπα. Μόλις τὸ ἤκουσεν ὁ Ἐλέφας, καὶ πρὶν ἀκόμη μετακινήθῃ τὸ παιδίον, αὐτὸς ἔδραμε πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὅπου μετὰ ταῦτα ἦλθε καὶ αὐτό.

—Κυνηγὸς τις ἰδὼν ποτε αἰγάγρους ἐν σπηλαίῳ,

ἔδραμε κατ' αὐτῶν, αἵτινες ἀμέσως ἐτράπησαν εἰς φυγὴν πρὸς τὸ μέρος τῆς παιδείας. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο κεκαλυμμένη εἰς πολλῶν ποδῶν ὕψος ὑπὸ χιόνος, ἐχώθησαν εἰς αὐτὴν χωρὶς νὰ δύνωνται νὰ ἐξέλθωσιν, ἐξ αὐτῶν τότε μία ἐσκέφθη τὸ ἐξῆς ἀξιολογον μῆσον σωτηρίας. ἀνέβη ἐπὶ τῶν νώτων τῆς πλησίον αὐτῆς, καὶ ἐκεῖθεν ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἕως οὗ ἔφθασε σωθεῖσα εἰς τὸ ἀντικρὺ μέρος. Τὸ τέχνησμά ταύτης ἐμιμήθησαν καὶ αἱ λοιπαὶ, καὶ ἐσωθῆσαν οὕτως ἅπασαι.

Ἐκ τούτων καὶ ἄλλων πληροφορούμεθα ὅτι καὶ εἰς τὰ ζῶα ὑπάρχει τι εἶδος νοήσεως, πολὺ ὅμως ἀσθενεστάτης. τὴν ὁποίαν ἔχουσι ταῦτα ἐκ φύσεως, καὶ ὅχι διδάκτῃ καὶ κατ' ἐπίγνωσιν.

Θ. Τ.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Ἐπιτάφιος ἐλέγετο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὁ ἐπὶ τῆς δημοσῆς γινομένης κηδείας τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων ἐκφωνούμενος λόγος· ἐπειδὴ δὲ μόνοι οἱ Ἕλληνες εἶχον πατρίδα, ὑπὲρ τῆς ὁποίας καὶ ἐμάχοντο, διὰ τοῦτο καὶ μόνοι εἶχον ἐπιταφίους. τῶν δὲ Ἑλλήνων μόνοι οἱ Ἀθηναῖοι ἐξεφώνουν λόγους δημοσίᾳ ἐπὶ τοῖς τεθνεώσιν [α]· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐξεφώνουν καὶ αὐτοὶ, ἀλλ' οἱ λόγοι αὐτῶν ἦσαν ἐγκωμιαστικοί. ἐπὶ δὲ Κικέρωνος τότε ἤρχισαν νὰ μιμῶνται καὶ αὐτοὶ τοὺς Ἕλληνας.

Δι' ἑνὸς ὁ Λαέρτιος ἀναφέρει ὅτι πρῶτος ὁ Σόλων ἔθετο νόμον δημοσίᾳ θάπτεσθαι τοὺς ὑπὲρ πατρίδος πεσόντας, καὶ Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐν Ἠλαταιαῖς μάχης προσετέθη καὶ λόγον ἐπὶ τῆς πεσοῦσιν ἀγορεύεσθαι.

Οἱ σωζόμενοι λόγοι εἶναι

α'. Ὁ τοῦ Περικλέους ἐκφωνηθεὶς τὸ α'. ἔτος τοῦ Πελοπονησιακοῦ πολέμου.

β'. Ὁ τοῦ Λυσίου ἐκφωνηθεὶς μετὰ τὸν Πελοπονησιακὸν πόλεμον.

γ'. Ὁ Πλάτωνος ἐπιτάφιος, συντεθείς ὑπὸ τῆς Ἀσπασίας, ὡς διηγέται ὁ Σωκράτης πρὸς τινὰ Μελέξεον, ἐν ἀρχῇ τοῦ ἰδίου λόγου.

δ'. Ὁ ὑπὸ τοῦ Δημοσθένους ἐκφωνηθεὶς ἐπὶ τοῖς θανούσιν ἐν Χαιρωνείᾳ (β').

ε'. Ὁ τοῦ Ὑπερίδου Ῥήτορος ἐκφωνηθεὶς πέντε χρόνους μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην.

Ἡ συνθήκη τῶν τοιούτων λόγων ἐξηκολούθησε μέχρι τοῦ θανάτου τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων. ὁρῶ-

[α] Δημοσθ. πρὸς Λεπτίνην.

[β] Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς καὶ ὁ Λιβάνιος ἐμφιβάλλουσιν περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ λόγου τοῦ Δημοσθένους, ἐξεφώνησε μὲν ὁ Δημοσθένης λόγον, ἀμφιβάλλεται ὅμως ἂν ἦν αὐτός ὁ σωζόμενος. οἱ νεώτεροι χριστιανοὶ καὶ αὐτοὶ εἶναι διηρημένοι τὰς γνώμας.

τερον δὲ εἰπεῖν οὐδέποτε ἔπαυσε. Διότι καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐποχὴν διετηρήθη τὸ ἔθος τοῦτο, καὶ σώζονται λόγοι τοιοῦτοι.

α'. Ὁ ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ [360 Μ. Χ.] Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνῷ.

β. τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ Πατρί.

γ. τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ Μεγάλῳ Βασιλείῳ.

Ἐπὶ δὲ Γρηγορίου τοῦ Νύσσης ἐπὶ τῷ Μεγάλῳ Βασιλείῳ. δεύτερος ἐπὶ τῇ Πουλχερίᾳ θυγατρὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Θεοδοσίου· τρίτος ἐπὶ τῇ συζύγῳ τοῦ αὐτοῦ Αὐτοκράτορος. Οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι ἀξιομελέτης διὰ τὰ, χριστιανικὰς ἐννοίας αὐτῶν. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ δὲ λόγοι οὗτοι ἐχρησίμευσαν ὡς τύπος καὶ παράδειγμα καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους, ὀρθοδόξους καὶ Λατίνους, εἰς συγγραφὴν ἐπιταφίων. ἐκ τῶν ὀρθοδόξων δὲ ἔσχοτος καὶ περὶ τοῦ εἶδους τοῦτο εἶναι ὁ σεβασμιος Ἅγιος Οἰκονόμος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Κύριος Κωνσταντῖνος, ἐκ δὲ τῶν Λατίνων ὁ Bossiέ καὶ ἄλλοι. Χαρακτὴρ δὲ ἐν γένει τῶν ἐπιταφίων παρὰ μὲν τοῖς ἀρχαίοις εἶναι, ὅτι τέθηγκε μὲν, κατέλιπε δὲ μνήμην ἀθάνατον· παρὰ δὲ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, ὅτι ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ.

Τὸν τρόπον δὲ τῆς ταφῆς καὶ τὰ ἔθιμα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις διηγέται ὁ Θουκυδίδης ἐν τῷ β', βιβλίῳ § 31—32. καὶ ὁ Πλούταρχος δὲ ἐν βίῳ Τιμολέοντος, καὶ ὁ Πλάτων ἐν Φαίδρῳ ἀναφέρουσι τὴν περὶ τῆς ταφῆς τῶν Ἑλλήνων συνθήκην. ἐν οἷς καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ τάφου εἶχον γλυπτὸν τι πτερωτὸν κρατοῦν λαμπρὰ ἀνεστραμμένην καὶ ἐσθεςμένην, σύμβολον τοῦ θανάτου, ἢ τοῦ ἐσθεςμένου βίου, καὶ μικρὰς πεταλλίτης, δηλοῦσας τὴν τῆς ψυχῆς ἀθανασίαν. Θ. Τ.

ΩΔΗ

Εἰς τὴν Ἀφίειν τοῦ Ἱεράρχου Σμύρνης Κυρίου Ἀνθίμου.

Ἡ καλὴ Σμύρνη πανηγυρίζει
Ἑορτῶν σήμερον ἑορτὴν
Καὶ λαμπροφύως βαΐφρουσα,
Ἰδοὺ ἐξέρχεται ψαλμωδῶσα
Εἰς τὴν φλοισβώδῃ αὐτῆς ἀκτὴν.

Ἡ τοῖον προσδέχεται; ποῖον φέρε
Μετὰ λαμπάδων τε καὶ φανῶν; ...
Καὶ ὁ λαὸς τῆς ἀπὸ καρδίας,
Αἶνους συμπύλλει καὶ μελωδίας
Κ' εὐχὰς ἐκπέμπει πρὸς οὐρανόν,

Τὸν νέον δέχεται Ἱεράρχην
Ὡς ἄλλον νέον τῆς Ἀράων,
Ὡς τις χαρίεις ἦλθε ἐκ τῆς Σμύρνης,
Με σιγαλέαν ψυχῆς εἰρήνην
Καὶ μετὰ γλυκείας τέρψεις χαρῶν.